

Maahanmuuttajaopiskelijat – Puhetta aikuisten oppimisesta podcast, jakso 5

Puhetta aikuisten oppimisessä podcastissa Turun AKK:n markkinointikoordinaattori Heidi Jaarinen ja opinto-ohjaaja Mia Ranne keskustelevat aikuisten oppimiseen liittyvistä asioista, joita tulee esille esimerkiksi opiskelua pohdittaessa tai opiskelujen aikana.

Turun AKK:ssa on paljon maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita eri aloilla ja maahanmuuttajakoulutuksella on pitkät perinteet. Tällä kertaa podcastissa on vieraana talotekniikan opettaja Jarkko Pirhonen, jolla on yli 15 vuoden kokemus maahanmuuttajien opettamisesta.

Jarkko kertoo mielenkiintoisia kokemuksia ja tarinoita sekä hyviä käytänteitä opettamisesta. Mikä on pitkänlinjan opettajan mielestä tärkeintä, kun valitaan maahanmuuttajataustaisia henkilöitä koulutukseen? Millaisia kulttuurieroja tai haasteita Jarkko on kohdannut pitkällä urallaan? Entä miten maahanmuuttajat työllistyvät koulutuksista? Kuuntele mukaansatempaava jakso!

Äänitteen kesto: 17 minuuttia 29 sekuntia

HJ = Heidi Jaarinen (juontaja)

MR = Mia Ranne (juontaja)

JP= Jarkko Pirhonen, opettaja/, jakson vieras

(Podcastin tunnusmusiikki alkaa soida)

Heidi Jaarinen: Mä olen Heidi Jaarinen, Turun AKK:n markkinointikoordinaattori.

Mia Ranne: Ja minä olen Mia Ranne, Turun AKK:n opinto-ohjaaja.

Heidi Jaarinen: Tämä on Puhetta aikuisten oppimisestä -podcast. Tervetuloa mukaan.

(Tunnusmusiikki hiljenee)

HJ: Hei oikein paljon tervetuloa tämänkertaiseen podcast-lähetyskseen Turun AKK:n opettaja Jarkko Pirhonen.

MR:Ja tervetuloa minunkin puolestani tähän meidän podcastiin.

JP: Joo, täällä on Pirhosen Jarkko, tervetuloa minunkin puolesta.

HJ: Ja se minkä takia pyydettiin sua Jarkko tähän tämän päivän lähetyskseen on se että sä oot pitkän linjan opettaja, tehnyt paljon maahanmuuttajien kanssa työtä, opetustyötä. Tosiaan meillä Turun AKK:ssa on paljon maahanmuuttajia. Jarkko, sano tämmönen mutu-tuntuma että kuinka paljon meillä maahanmuuttajia tällä hetkellä on.

JP: No jos lähdetään työvoimapolitiittisista koulutuksista niin meillä on tällä hetkellä kolme ryhmää missä on yhteensä, hetkinen, vähän vajaa 40 opiskelijaa niin voi sanoa että kaksi kolmasosaa, 70 % on tällä hetkellä maahanmuuttajia. Ja sit jopa vielä kun tuossa alkuun juttelit tuosta maahanmuuttajien koulutuksista, ne itseasiassa ihan erikseen, meillä on ollut koulutuksia, tekninen eristäjä maahanmuuttajille ja näitä että me ollaan ihan kohdistettu. Tällä hetkellä nää on ihan yhdistettyjä sillä tavalla kaikille.

HJ:Tosiaan puhuit Jarkko että noin 70 %, puhuit ehkä ilmastointipuolesta mutta muutenkin muilla aloilla paljon maahanmuuttajia on myös, eikö vaan?

JP: Joo, kyllä, kyllä meillä on kaikilla. Rakennuspuoli on semmoinen johtuen ehkä varmaan siitä että Suomessa mihin tää talotekniikka kuuluu niin työllistää aika paljon maahanmuuttajia jo olemassa

olevilla työpaikoilla, että siinä on varmaan jo semmoista perinnettä hiukan. Maalauspuolella on valtavasti maahanmuuttajia. Voi olla että sähköpuoli ja tällaiset missä vaaditaan enemmän tämmöistä parempaa suomenkielentaitoa ja sitten näitä tutkintaperusteisia asioita niin siellä on paljon vähemmän, koko ajan enenevässä määrin tietenkin. Mutta meidän ala on kyllä, esimerkiksi tuo tekninen, kun me vedetään tuota teknisen eristäjän koulutusta myös, niin mitä mä tiedän noita yrityksiä kentällä niin siellä alkaa olemaan varmaan, en sano ihan puolet mut suurin osa työntekijöistä varsinkin telakallakin on maahanmuuttajataustaisia, että sitä kautta nää tietenkin hakeutuu meillekin nää uudet opiskelijat kun ne tietää että meidän kaverit ja muut on työllistynyt näille aloille. Että tällä tavalla tämä leviää tämä tieto.

MR: Jarkko, kerroit että tosiaan maahanmuuttaja opiskelijoita on sinunkin opiskelijaryhmässä paljon ja varmasti kielitaito ei ole aina ihan paras mahdollinen siinä koulutuksen alkuvaiheessa, mutta sitten toisaalta opiskelijat pääsevät kyllä nopeasti tekemiseen kiinni, eli teillä on paljon sellaista et voi puhua tekemällä oppimisesta niin heti siinä alkuvaiheessa jo, koulutuksen alkuvaiheessa pääsee hyvin kiinni niihin opintoihin. Vai mitä mieltä olet, onko näin?

JP: Näin on joo. Jos voidaan sanoa kun lähdetään näihin valintatilanteisiin niin mä en näe missään nimessä kaikista tärkeimpänä asiana sitä kielitaitoa. Mä tiedän että tietyt alat on sillä tavalla että vaaditaan jonkunnäköinen pohja jo, mutta mä näen sen asenteen kaikista tärkeimpänä millä tavalla siitä tulee yleensä koko tähän systeemiin mukaan niin se ratkaisee siinä. Ja voi sanoa että koko koulutusaikana tämmöinen käsityöala, yksi esimerkki me oltiin tänään mulla oli toi Malisen Kimi joka tuli meille se ohjaajaksi, joka on rakennuspeltiseppä ja aloitettiin tänään ihan perusasioista ja niin kun mä tulín tähän hommaan tänne niin hän aloitti tuon verstaalla ihan työkaluista lähtien mikä on mikäkin työkalu, ja sitten me ollaan tehty sillä tavalla että kun me saatiin työsalin, meillä on tietokone ja yksi näyttö siellä, Kimi on tehnyt sinne kaikissa työkaluista videoita jotka on suomeksi tekstitettyjä, kaikki työvaiheet, tehdään koko ajan lisää niitä, niin nyt kun olen sitä sivusta niin maahanmuuttajaopiskelijat he käy itse klikkaamassa tiettyjä vaihteita, niin opettajan ei tarvi koko ajan olla kädestä pitäen näyttämässä tiettyä vaihetta.

Me ollaan niitä Kimin kanssa vuorotellen filmattu sitä, välillä mä oon tehnyt ja hän kuvaa ja välillä hän kuvaa, vaihdetaan sitä roolia siinä. Mä luulen että me saadaan tästä sellainen hyvä työkalu siihen. Olen huomannut että kun noita taukoja on pidetty, niin nää maahanmuuttajaopiskelijat he käy sitä, meillä on siellä lista, kun he avaa sen, niin eri työkalut mitkä meillä on siellä verstaalla sinne, kun klikkaa siitä niin pystyy suoraan katsomaan että miten se laite toimii ja miten sillä tehdään ja sit on joka eri työvaiheessa näitä niin heillä käy aina sitä niinku kertaamassa ennen kuin he itse lähtee.

Kun se vanha metodi kun mä yksin tein, mulla oli 18 opiskelijaa niin voin sanoa että melkein jokaiselle erikseen joutuu näyttämään sitä kun se on sitä kädellä tekemistä, sitä ei pysty kertomaan sitä asiaa. Esimerkiksi tää tilanne kun nyt ollaan etäopiskelussa niin kyllä meillä on tosi... mä pystyn ainoastaan jotain materiaalilaskelman tehtäviä tekemään ja jatkamaan, meidän on pakko päästä tuohon työsalin tekemään tätä ja nyt ollaan pienissä ryhmissä tietenkin sitä tehty, niin tää ala on sitä että tekemällä oppii.

MR: Tekemällä ja näkemällä ja ihanaa että on tavallaan semmosia videopätkiä mihin voi aina palata, eli jos tuntuu että ei ihan muistakaan että miten joku asia miten se tehtiin, miten se sujuu niin sä voit palata siihen ja sillä tavalla sit oppia, hienoa.

JP: Yksi asia tosiaan, on se sitten maahanmuuttajataustainen tai kantaväestön, meillä on niin erilaisia ihmisiä oppimaan, toinen oppii kerrasta ja toinen ei opi kymmenestäkään kerrasta sitä asiaa niin sitten sieltä tulee vielä semmoinen että jollain on valtava halu päästä edelle muita vaikkei onnistuisikaan siinä, niin nyt mä huomasin että he on ajatellut että osaa enemmän kuin osaakaan, niin nyt tässä kun he pääsee sitä sieltä koneelta katsomaan niin he pystyy vaikkei kukaan muu neuvoisikaan he pystyy itse sitä kattomaan miten se työvaihe menee. Joillakin on kynnys kysyä, ja mä olen aina ettei oo yhtään turhaa kysymystä, kaikkia kysymyksiä tehdään koko ajan, siitä oppii. Mä oon kuitenkin tällainen vanhan

kansan, en oo mikään digi-ihminen niin mä oon kokenut että tästä on kyllä valtavan hyvä apu tästä systeemistä, kun se on tosiaan tuolla työsalissa niin me voidaan minuutin päästä lähteä tekemään sitä mitä me siellä opitaan, niin tällaisia työkaluja tarvitaan lisää.

MR: Mutta mitä sellaisia opiskeluun liittyviä haasteita, kielitaidon lisäksi, et mitä vois niinku olla?

JP: No joo, itseasiassa mainitsitkin jo tuon kielitaidon niin se ei varsinaisesti ole se kompastuskivi se kielitaito. Pienet kulttuurilliset erot on siinä että tällainen pieni, en tiedä onko se sitten maahanmuuttajan tämmöinen pieni malttamattomuus oppia, haluttais oppia melkein eilen se mitä tänään opetetaan, että semmoista pitkäjänteisyyttä välillä puuttuu. Mä tiedän että haluaa, siellä on kumminkin semmoista ryhmäytymistä ollut niin halutaan näyttää et mä osaan joskus vaikka ei osaakaan, niin mä oon yrittänyt sitä malttia opettaa, mä olen tätä tehnyt koko ikäni ja mä opin vielä jopa joka päivä jotain asioita tältä alalta, ja haluankin oppia, niin se on yksi semmoinen asia mikä on, se kärsivällisyys. Eikä koske pelkästään maahanmuuttajia, koskee myös meidän kantaväestöä, että malttais... mä oon aina sanonut että meillä vuosi ja puolitoista aikaa opetella tätä, edetään rauhassa.

Ja tota sitten yksi on semmonen asia mikä on tässä tullut esille, niin näillähän on valtava halu hankkia Suomen kansalaisuutta ja mennään hiukan edellä sinne Migriin kun tutkintoon, että tullaan välillä ilmoittamaan mulle että mulla on Migristä tämmöinen aika, että hän hakee kansalaisuutta ja ei ole tutkintoa, ja vaikka on koulu vielä pitkälti kesken, että se on semmoinen asia mitä meidän täytyisi heti alkuun painottaa, että suoritetaan tutkinto, se kestää sen vuoden tai puolitoista ja sit sen jälkeen kun meillä on tutkinto, me ei lähdetä oikomaan sitä sen takia että on tämmönen. Että tää on tämmönen pieni ohjenuora siihen.

Mutta jos puhutaan ongelmista niin jos mä sanon että mä oon tykännyt aina näiden maahanmuuttajien kanssa touhuta ja opettaa niin en mä puhu ongelmista, ne on sellaisia pieniä haasteita, ne on mulle ja kaikille tässä, näille opiskelijoille, joka päivä tulee, sellaiset kulttuurilliset erot tietenkin on, tietty mä oon niitten kans jo 15 vuotta touhunnut niin en mä pidä niitä niin kauhean ihmeellisinä niitä asioita jos joku käsittelee jotain asiaa eri tavalla, mä koen tämän rikkautena koko tämän opettamisen, se on antanut mulle valtavasti. Itsekin ollaan tässä maahanmuuttaja kun isovanhemmat on tuolta Venäjältä kotoisin, voi sanoa että sama tausta. Isoisän nimi oli Rudolf niin sen voi tietää mitä ollaan. Että asennekysymys tämä, tää koko homma.

HJ: Mut Jarkko mua kiinnostais vielä semmoinen asia että mitenkäs nämä maahanmuuttajat sitten työllistyy?

JP: Joo, toi oli hyvä kysymys. Nyt voi sanoa että eletään aikamoista poikkeusaukioloaika, tässä sanotaan 2-3 vuotta sitten meidän työllistyminen oli siellä 90 prosentin luokkaa täällä näistä kursseista. Voin sanoa että jäi moni työnantaja vaille työntekijää kun ei pystytty kouluttamaan niin paljoa.

Mutta jos nyt sanotaan tästä edellisestä ryhmästä, valmistuu nyt itseasiassa näiden jatkojen kanssa nyt juhannuksena niin sieltäkin on, meillä kaksi vai kolme maahanmuuttajaa, mä en ihan tarkkaan muista, on työllistynyt. Että se ei oo mitenkään este se kansalaisuus tässä työllistymisessä, vaan se kaveri työharjoittelun täyttää että se tosiaan näyttää sen ensinnäkin että tietää mitä kello on, se että kello on Suomen ajassa, se on yksi tärkeä asia, ja sit muistaa siellä töissä... se itseasiassa lähtee täältä meidän koulusta se täsmällisyys, kun meillä ei ole sellaisia noin-aikoja. Töihin mennään noin silloin ja tällöin, niin mä pyrin sitä opettamaan. Mekin aloitetaan vasta kahdeksalta täällä ja töissä aloitetaan jo seitsemältä. Mä välillä sanon kun kaveri tulee yhdeksältä että miten sä voit kuvitella että sä menet seitsemäksi töihin, olet siellä puoli neljään saakka jos tänne et pääse kahdeksaksi, pyritään sitä opettamaan. Mut sit kun siellä on semmoinen kaveri jotka on täällä jo sit puolta tuntia ennen odottamassa niin onhan se tietty mullekin semmoinen mä mieluummin semmoista kaveria suosittelen työharjoitteluun kuin semmoinen mikä tulee silloin sun tällöin. Kyllä Suomessa on tää työaikojen täsmällisyys oikeastaan se kaikista tärkein asia, omasta työajasta niin tietää niin jos on 45 vuotta

tehnyt tätä alaa, niin en mä oo ilman mitään pätevää syytä koskaan töistä myöhästynyt, se on niinku se. Sit se pitää myös tää että työnantaja ei kauan katso sitä hommaa.

Mut se että mulla on just tuli toi teknisen eristäjän ammatti maahanmuuttajille -kurssi ja nyt kun mä liikun tuolla ihan ammatillisessa mielessä tuolla rakennustyömailla ja muissakin puitteissa niin siellä on ihan kiva nähdä että sieltä löytyy itse asiassa tossa meidän viimeisessä tillerin työmaalla kun ulkopuolinen eristysliike oli niin siellä oli kolme kaveria, maahanmuuttajia, kaikki meidän vanhoja oppilaita. Olivat jo monta vuotta olleet töissä siellä. Että jos on halua, täsmällisyyttä ja taitoa niin ei ole minkäänäköistä estettä työllistyä. Ei oo sitten enää mistään kielitaidosta eikä mistään kiinni.

Telakka on toinen mikä vetää tällä hetkellä, sielläkin mennään hiukan semmoisilla lähivaloilla, puolilla valoilla mennään kun on hidastettu sitä valmistumista, mutta telakka kans vetää. Telakka on aikamoinen maahanmuuttajien työllistäjä. Mulla on nytenkin ammattitutkinnon kaveri ketä suorittaa täällä ne on maahanmuuttajataustaisia, telakalla tekevät töitä. Että tällä tavalla ne sit menee.

Mä voisin hiukan tommoisen esimerkin muodossa kertoa tästä maahanmuuttajien tarinoista sen verran että olin yhdessä vaiheessa ennen Turkua, oli semmoinen tilanne että mulla oli varmaan, meillä oli talotekniikan puolella varmaan 40-50 maahanmuuttajataustaista opiskelijaa niin päätettiin pitää tällainen info maahanmuuttajille, esimerkkinä Turussa on semmoinen yritys kuin Korafix-firma, ja siellä on semmoinen kaveri joka on Turkista, oisko jopa 20 vuotta sitten, en ihan tarkkaan tiedä, semmoinen puhutaan Sulosta, ei mainosteta sen enempää, Sulo on perustanut sen firman ja hän on Turkista tullut. Päätettiin kutsua hänet siihen kertomaan tarinansa, ja mitä hän on tänne Suomeen tullut, hän on tullut pitsaa tekemään, niin hän oli kans jostain kumman syystä perusti ilmastointiliikkeen, ja oisko tällä hetkellä ihan kolmen, neljän suurimman ilmastointialan yrityksen joukossa Turussa.

Sit mä otin toiseksi kaveriksi tuli mieleen mä olin tänään tuolla yhdessä LVI-aloituskokouksessa yhden kohteen missä toimin vastaavana, niin Turun LVI-tarkastusinsinööreinä on kosvolainen Sadri Beqiri, ja hänen kanssa just juteltiin siitä, tai hän otti asian esille tästä taas että mistä me saadaan uusia nuoria työntekijöitä tänne sekä kentälle sekä opiskelemaan ammattikorkeakouluun insinööriopintoihin ja näihin, niin sieltä rakennusalan huolista me siirryttiin huoleen siitä mistä me saadaan tekijöitä. Niin tässäkin oli kaksi hyvää esimerkkiä, toinen on Kosovosta ja toinen Turkista, ja he toimii tosi menestyksekkäästi tällä alalla täällä, eikä he ole ainoita. Mutta Turun puolella on tällainen käynyt. Ja itseasiassa tämä Korafix, hän on meiltä ottanut maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita töihin, siellä on semmoinen, voi sanoa että kynnys on ehkä vielä pienempi kun molemmilla on tällainen tausta takana. Ne on semmoisia positiivisia esimerkkejä.

HJ: Joo, nää on tosi hyviä esimerkkejä, Jarkko, ja tässä voi varmaan todeta että kyllä maahanmuuttajat on merkittävä osa kuitenkin tätä työtä ja työllistymistä.

JP: Tosiaan kyllä maahanmuuttajat kyllä sillä tavalla se meidän toivo on että saadaan tekijöitä tähän hommaan. Huolestuttaa välillä että miks meidän kantaväestöstä ei saada sitä riittävää määrää. Kyllä me ollaan siinä ison ongelman edessä, ja tää nyt auttaa aika paljon että me pystytään täältä tuottamaan sitä porukkaa tuonne kentälle.

MR: Heidi, eiks oo hauska huomata että miten just kun opiskelijalla on tavallaan se halu kouluttautua ja tarve saada tutkinto ja se motivaatio ja innostus vie eteenpäin mitä Jarkko tuossa kertoi, että tosi lyhyessäkin ajassa sitten jo näkyy sitä osaamista.

HJ: Joo ehdottomasti ja tavallaan sekin on sit kielitaidosta kiinni, että tekemällä oppii ja Jarkolta tuli tosi hienoja tarinoita siitä ja mä tiedän et Jarkko erittäin pidetty opettaja meidän maahanmuuttajaopiskelijoiden kesken, että tuolla käytävillä on sanottu että Jarkko on paras, kun mä olen opiskelijoita haastatellut, että se on hienoa että Turun AKK:ssa tuetaan maahanmuuttajia ja saadaan heitä eteenpäin tuonne työelämään.

(Tunnusmusiikki alkaa soida)

HJ: Tässä oli tämänkertainen podcast-jakso. Kiva kun olit mukana kuuntelemassa podcastia ja tuu ihmeessä mukaan myös ensi kerralla.